

ΜΑΡΤΙΝΟΣ ΛΟΥΘΗΡΟΣ.

Ἐνώπιόν των ἔχουσιν οἱ μικροί μου ἀναγνώσται τὴν εἰκόνα ἑνὸς μεγάλου ἀνδρὸς — τοῦ Λουθήρου — τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς Ἀναμορφώσεως.

Ὁ Λούθηρος ἐγεννήθη τὴν 10 Νοεμβρίου 1473 ἐν Ἐϊσλεβεν πόλιν τῆς Σαξωνίας ἐκ γονέων πτωχῶν καὶ ἀφανῶν· μὴ δυνάμενος δὲ νὰ πληρώσῃ τὴν μεγάλην τε ἐπιθυμίαν διὰ τὴν σπουδὴν, ἔνεκα ἀνεξείας, προσεπο-

ναχικὸν τάγμα τῶν Βενεδικτίνων, ἐχειροτονήθη ἱερεὺς καὶ ἤρχισε νὰ σπουδάζῃ τὰ ἐκκλησιαστικὰ συγγράμματα· πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἐπεσκέπτετο συχνὰ τὰς δημοσίας βιβλιοθήκας, εἰς μίαν τῶν ὁποίων, κατὰ τύχην εὗρέ ποτε ἐν ἀντίτυπον τῆς Ἀγίας Γραφῆς φυλαττόμενον διὰ ἀλόσου εἰς τὴν βιβλιοθήκην! τόσον σπανία ἦτο ἡ Γραφή κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν εἰς τὴν Εὐρώπην, ὥστε ἐφοδοῦντο μήπως χαθῇ καὶ τὸ ἐν ἐ-

Μαρτῖνος Λούθηρος.

ρίζετο τὰ πρὸς τοῦτο μέσα περιερχόμενος τὴν χώραν καὶ μεταχειριζόμενος τὴν γλῶσσαν φωνῇ του.

Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν ἐπεδόθη εἰς τὴν σπουδὴν τῆς Νομικῆς, κατόπιν ὅμως ἔνεκα τοῦ αἰφνιδίου θανάτου φίλου τινὸς καὶ τῆς βαρείας νόσου, τὴν ὁποίαν ὁ Ἰδιος ὑπέστη, ἀφῆκε τὴν σπουδὴν τῶν νομικῶν καὶ ἀπεφάσισε νὰ γείνη μοναχὸς, ἐναντίον δὲ τῶν προτραπῶν τῶν φίλων καὶ συγγενῶν του κατετάχθη εἰς τὸ μο-

κεῖνο ἀντιτυπον καὶ διὰ τοῦτο τὸ ἀλυσόδεσαν.

Διὰ τῆς ἀναγνώσεως αὐτῆς ἠνοίχθησαν οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ Λουθήρου καὶ ἐγνώρισε τὴν ἀλήθειαν, καὶ ἀπεφάσισε νὰ ζήσει κατὰ τὸ Εὐαγγέλιον καὶ νὰ κηρύττῃ αὐτὸ εἰς τὸν λαόν.

Τοῦτο ἐξήγειρε κατ' αὐτοῦ σφοδρὸν διωγμὸν ἐκ μέρους τῆς Παπικῆς ἐκκλησίας, καὶ ὅπως ἄλλοι τινὲς πρὸ αὐτοῦ εἰς τὴν Ἰταλίαν καὶ Ἀγγλίαν θὰ καταστρέφεται

καὶ αὐτὸ, ἂν μὴ ἰσχυροὶ τινες ἡγεμόνες τῆς Γερμανίας δὲν ἐννηγκαλίζοντο τὰς δοξασίας του καὶ δὲν τῷ παρεῖχον τὴν προστασίαν των.

Ὁ Λούθηρος ἦτο ὄχι μόνον πεπαιδευμένος, ἀλλὰ καὶ ἀτρόμητος ἀνὴρ, καὶ διὰ τοῦτο προσκληθεὶς ποτε ἐνώπιον τῆς ἐν Γουόρμ. Διέτης, ὅπου παρήσαν ἐκτὸς τοῦ ἰσχυροῦ αὐτοκράτορος Καρόλου τοῦ Ε'. 23 'Εκλέκτορες, 24 Δούκες, 30 'Αρχιεπίσκοποι, 'Επίσκοποι καὶ ἡγούμενοι μοναστηρίων καὶ πλῆθος ἄλλων ἐκκλησιαστικῶν καὶ πολιτικῶν ἀνδρῶν, καὶ προτραπείς νὰ ἀπαρνηθῇ τὰς εὐαγγελικὰς δοξασίας του, οὐτ' ἐφοβήθη, οὔτε ἐνατέρευε, ἀλλὰ ματὰ παρρησίας ἐπρόσκαλεσε τοὺς πάντας ν' ἀποδείξωσιν εἰς αὐτὸν τὴν πλάνην του ἐκ τῆς Γραφῆς, προσέσας μετὰ φωνῆς σταθερᾶς, «Ἐάν δὲν δύνασθε νὰ με δεῖξητε ἐκ τῆς Γραφῆς, ὅτι ἐρίσκομαι εἰς πλάνην, ματαίως με προτρέπετε ν' ἀρνηθῶ τὰς δοξασίας μου, τὰς ὁποίας ἐσχημάτισα ἐκ τῆς ἀναγνώσεως αὐτῆς,» τοὺς προέτρεψε νὰ μὴ καταδύκωσι τὸν Λόγον τοῦ Θεοῦ.

Μετὰ τοῦτο ὁ Λούθηρος ἐξηκολούθει διδάσκων, κηρύττων καὶ συγγράφων ὑπὲρ τοῦ Εὐαγγελίου καὶ ἔζησεν ἱκανὸν χρόνον, ὥστε νὰ ἴδῃ τὴν Ἀναμόρφωσιν εὐδοουμένην καὶ προσδεύουσαν.

Ἡ ὠθῆσις, τὴν ὁποίαν ὁ Λούθηρος οὕτως ἔδωκεν ἐγένετο αἰτία μεγάλων καλῶν εἰς τὴν ἀνθρωπότητα, διότι εἰς αὐτὴν ὀφείλεται ἡ ἀναγέννησις τῶν γραμμάτων, τῶν ἐπιστημῶν καὶ τῆς πολιτικῆς καὶ θρησκευτικῆς ἐλευθερίας, τὰς ὁποίας ὁ κόσμος ἤδη ἐπολαμύδανε.

Ὁ Λούθηρος ἀπέθανε τὸ 1541 Φεβρ. 18 εἰς τὸ 63ον ἔτος τῆς ἡλικίας του—ἀφῆσας ἀξίεραστον οἰκογένειαν, ἀλλ' οὐδεὶς τῶν ἀπογόνων αὐτοῦ ὑπάρχει ἤδη.

Οὕτω παρέρχονται τὰ γήινα καὶ πᾶσα ἡ δόξα αὐτῶν. Περι τοῦ Λουθήρου ὑπάρχουσι διάφορα ὠραῖα καὶ διδακτικὰ ἀνέκδοτα, περὶ ὧν ἄλλοτε θὰ κάμωμεν λόγον.

ΤΡΕΙΣ ΣΚΕΥΕΙΣ

Διὰ τὴν Πρωτάν.

1. Ποῖα καθήκοντα ἔχω νὰ ἐκτελέσω;
2. Ποῖον σφάλμα πρέπει νὰ διορθώσω;
3. Ποῖαν εὐχαρίστησιν δύναμαι νὰ προσενήσω εἰς τοὺς ἄλλους;

Δι' ὅλην τὴν ἡμέραν.

1. Ὁ τοῦ Θεοῦ ὀφθαλμὸς με βλέπει.
2. Εἶμαι στρατιώτης τοῦ Χριστοῦ, καὶ ὀφείλω νὰ μάχωμαι γενναίως ὑπὸ τὴν σημαίαν του.
3. Ἡ ἀπολεσθεῖσα ἡμέρα οὐδέποτε ἀνακτᾶται.

Διὰ τὴν ἑσπέραν.

1. Διὰ ποίας εὐεργεσίας καὶ εὐλογίας τοῦ Θεοῦ πρὸς ἐμέ ὀφείλω νὰ δώσω εὐχαριστίας πρὸς αὐτόν;
2. Ποῖα παραπτώματα καὶ ἁμαρτήματα ἔχω νὰ ἐξομολογήθω;
3. Γίκαλὸν καὶ ὠφέλιμον ἐδιδάχθην σήμερον;
(Ἐκ τοῦ Ἀστέρος τῆς Ἀνατολῆς.)

—Ὅπως δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ νῦν πρὸ τῆς δούσεως τοῦ ἡλίου, οὕτως οὔτε δεσποτισμὸς εἰς ἔθνος πρὸ τῆς ἀπαγορεύσεως ἢ καταστροφῆς τῆς ἐλευθεροτυπίας.

ΑΙΝΙΓΜΑ

Ὅνομα εἶμαι κύριον, φίλε,
Λεξικὸν τώρα νὰ εὗρῃς στείλε!
Ἐκεῖ θὰ ἴδῃς ἐμὲ γραμμένον,
Φαρόντα πλατὰ τε ἐξηπλωμένον.
Τρισύλλαβον δὲ ἐμὲ καλοῦσιν
Καὶ ἐξ στοιχείᾳ μ' ἀποτελοῦσιν.
Ἄν ταῦτα πάντα ἀπαριθμήσῃς,
Ὅτι ἀξίζουσιν θὰ ἐννοήσῃς,
Μονάδας δύο, ἐπτά δεκάδας
Καὶ ἐξ προσέτι ἑκατοντάδας.
Τὸ ὄνομά μου ἄνδρες ἀρχαῖοι
Ἐσπερον δὴο κλεινοί, γενναῖοι,
Σοφοί, σπουδαῖοι, πολλῆς ἀξίας,
Προτερημάτων καὶ σημασίας.
Κ' οἱ δύο ἦσαν Ἑλλήνων γόνοι,
Εὐκάρπων δένδρων ἀκαμαῖοι κλώνοι.
Ἄν κ' ὁ εἰς πρῶτον εἰς τὴν Ἀσίαν
Τοῦ Φοῖβου εἶδε λάμψιν τὴν θείαν.
Ὅστος μὲν λάτρης τῆς Μούσης ἦτο,
Καὶ ὑπὸ ταύτης δὴ ἠγνοεῖτο.
Ὁ δ' ἄλλος ἦτο στρατάρχης μέγας
Ὅς σοφὰ ἔργα, πράξεις γενναίας
Πολλὰ ποιήσας καὶ κατορθώσας
Καὶ τὴν πατρίδα ἐλευθερώσας,
Σωτήρ παρ' ὅλων ἐπευφημήσθη
Γῶν πολιτῶν του καὶ ἐτιμήθη.
Ἄν μ' ἀφαιρέσῃς τὸ τρίτον γράμμα,
Ἐνώπιόν σου θὰ ἴδῃς πρᾶγμα,
Ὅ ν' ἀποκτήσῃς ποθεῖς μεγάλως
Ὅχι σὺ μόνος, ἀλλὰ πᾶς ἄλλος.
Αὐτὸ αἰτοῦμεν, στήν δέησίν μας,
Ὅς συντελοῦν πρὸς συντήρησίν μας.
Τὰ τρία πρῶτα ἐν χωρίσῃς
Ἀπὸ τὰ ἐξ μου, θὰ ἀπορήσῃς,
Μόριον βλέπων πολλὰς ἐννοίας
Ἐμπεριέχον καὶ σημασίας.
Τὸν τόνον τοῦτου ἂν μεταβάλῃς,
Στὴν λήγουσάν του ἔαν τὸν βάλῃς,
Ἡ ἐκπληξίς σου θ' ἀεξήσῃ μάλλον,
Διότι θαῦμα θὰ ὀδῇς μέγαλον!
Θὰ ἴδῃς κατὶ πολλὰ σημαῖνον,
Καλὰ, κακὰ τε ὑμοῦ ἐμφαίνον! Κ.

Δύσις τοῦ ἐν τῷ προηγουμένῳ φύλλῳ αἰνίγματος

Σάπων,

Τὸ ἔλυσεν μόνος ὁ ἐξ Ἀθηνῶν Ξενοφῶν Στελάκης.

ΙΕΡΟΓΡΑΦΙΚΑΙ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ.

1. Τίς τῶν προφητῶν προεῖπε τὴν κατὰλυσιν τῆς Περσικῆς μοναρχίας ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων; (Ἀλεξάνδρου.)
2. Διὰ τί ὁ Χριστὸς δὲν ἔκαμε πολλὰ θαύματα εἰς τὴν ἰδίαν του πατρίδα;
3. Ποῖα εἶναι τὰ κύρια προσόντα τοῦ ἐπισκόπου;